Examenul national de bacalaureat 2021 Proba E. d)

Chimie organică

Testul 6

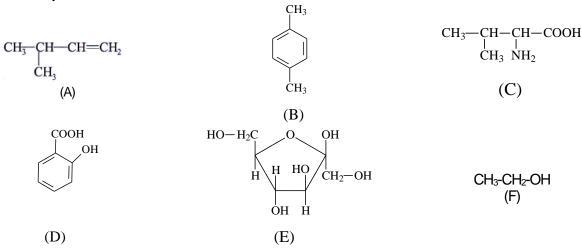
• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A.

Itemii de la 1 la 10 se referă la compuși organici ale căror formule de structură, notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Sunt compusi organici cu functiuni mixte:

a. (A), (C) și (D); c. (C), (D) și (E); **b.** (C), (D) si (F); **d.** (D), (E) și (F).

2. Este o hidrocarbură aromatică disubstituită:

a. (A); **c.** (D); **d.** (F). **b.** (B);

3. Despre compusul organic (A), este adevărat că:

a. are denumirea 2-metil-3-butenă: c. formula sa brută este identică cu a etenei: **b.** este omologul superior al izobutenei; d. la aditia clorului, se aplică regula lui Markovnikov.

4. Are în moleculă patru atomi de carbon tertiar:

a. (B); **c.** (D); **b.** (C); **d.** (E).

5. Este adevărat că:

a. substanța (C) se dizolvă în tetraclorura de carbon; c. substanţa (E) se formează la hidroliza zaharozei; b. substanta (D) este acidul acetilsalicilic; d. substanţa (F) este insolubilă în apă.

6. Au cel puţin un atom de carbon asimetric în moleculă:

a. (A) şi (C); **c.** (C) și (D); **b.** (A) şi (D); **d.** (C) şi (E).

7. Compusul organic (C) are în moleculă:

a. cinci electroni neparticipanti la legături chimice; c. opt legături covalente carbon-hidrogen;

b. o legătură covalentă simplă oxigen-oxigen; d. trei legături covalente simple carbon-carbon.

8. La oxidarea compusului (F) cu soluție acidă de dicromat de potasiu, se observă modificarea culorii soluției, din:

a. portocaliu în verde: c. violet în albastru; **b.** verde în portocaliu; d. violet în roșu.

9. Compusul (C):

a. are raportul atomic C: O = 5:1; c. este cisteina; **b.** are raportul masic C: O = 15: 8: d. este serina.

10. Există aceeași cantitate:

a. de carbon, în 2 mol (A) și 1 mol (C); c. de hidrogen, în 2 mol (D) și 1 mol (F); **b.** de carbon, în 4 mol (F) și 1 mol (B); d. de hidrogen, în 2 mol (D) și 2 mol (E).

30 de puncte

Subjectul B.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului si litera F.

- 1. În molecula cisteinei sunt cinci elemente organogene.
- Formula moleculară a trinitratului de glicerină este C₃H₅N₃O₆.
- 3. Alchilarea benzenului cu propenă este o reacție de adiție.
- 4. Prin adiția apei la etină, în prezența sulfatului de mercur și a acidului sulfuric, se obține etanol.
- 5. Celuloza este o polizaharidă solubilă în reactiv Schweizer.

10 puncte

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C.

1. Scrieți ecuațiile reacțiilor corespunzătoare transformărilor, utilizând formule de structură:

- (I) *n*-butan → propenă
- (II) propenă → polipropenă

4 puncte

- 2. a. Calculati masa molară medie a polipropenei, stiind că are gradul mediu de polimerizare 1200.
  - b. Notati o utilizare a polipropenei.

3 puncte

- **3. a.** Scrieți ecuația reacției de dehidrogenare a *n*-butanului, cu formarea alchenei care are în moleculă doi atomi de carbon terțiar.
  - b. Notați denumirea științifică (I.U.P.A.C.) a alchenei formate în reacția de la **punctul a**.

3 puncte

- **4.** Scrieți ecuația reacției de obținere a 1-cloronaftalinei din naftalină și clor, în prezența clorurii de fier(III). Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
- **5.** În urma clorurării catalitice a 1920 g de naftalină s-au obținut 13,5 mol de 1-cloronaftalină. Determinați randamentul reacției.

Subjectul D.

- Benzenul se alchilează cu propena, în prezență de clorură de aluminiu umedă. Scrieți ecuațiile reacțiilor chimice de obținere a izopropilbenzenului și a 1,4-diizopropilbenzenului, din benzen și propenă. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
   4 puncte
- 2. În urma alchilării benzenului cu propenă, în prezență de clorură de aluminiu umedă, se formează un amestec de reacție care conține izopropilbenzen, 1,4-diizopropilbenzen în raport molar de 5 : 2 și 46,8 kg de benzen nereacționat. Calculați masa de benzen introdusă în proces, exprimată în kilograme, dacă au reacționat 1,8 kmol de propenă.
- 3. Notați două proprietăți fizice ale naftalinei, în condiții standard.

2 puncte

SUBIECTUL al III-lea

(25 de puncte)

Subiectul E.

1. Se consideră schema de transformări:

- (I) $A + H_2O \xrightarrow{H_2SO_4} CH_3CH_2OH$
- (II) $CH_3CH_2OH + O_2 \xrightarrow{mycoderma \ aceti} B + H_2O$
- (III) $B + NaOH \longrightarrow D + H_2O$

Scrieți ecuațiile reacțiilor din schema de transformări.

6 puncte

2. Un detergent neionic cu formula de structură:

$$CH_3 - (CH_2)_n - O - (CH_2 - CH_2 - O)_{n+1} - H$$

are raportul atomic C_{secundar} : O = 10: 13. Determinați numărul atomilor de carbon din molecula detergentului neionic.

3. Scrieți ecuația reacției dintre acidul etanoic și hidrogenocarbonatul de sodiu.

2 puncte

- **4.** La prepararea unei prăjituri s-a folosit un pliculeț cu praf de copt, ce conține hidrogenocarbonat de sodiu. Conținutul plicului "s-a stins" cu oțet. La sfârșitul reacției care a avut loc în procesul de "stingere", s-au format 4,48 L de dioxid de carbon, măsurați în condiții normale de temperatură și de presiune. Calculați masa de hidrogenocarbonat de sodiu care a reacționat, exprimată în grame. **3 puncte**
- 5. Notati o utilizare a acidului etanoic.

1 punct

Subjectul F.

- 1. Prin hidroliza parţială a unei tetrapeptide (P) se formează un amestec ce conţine: valil-alanină, valil-glicină şi alanil-valină. Scrieţi formula de structură a tetrapeptidei (P). *3 puncte*
- 2. a. Scrieți ecuația reacției de oxidare a glucozei cu reactivul Tollens. Utilizați formule de structură pentru compușii organici.
- b. O probă de glucoză, cu masa 5 g, este tratată cu reactiv Tollens, în exces. Se formează 5,4 g de argint.
  Determinați puritatea glucozei. Se consideră că impuritățile nu reacționează cu reactivul Tollens.
  5 puncte

3. Scrieți formula de structură aciclică a fructozei.

2 puncte

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Na- 23; Ag- 108. Volumul molar (conditii normale): V = 22,4 L·mol⁻¹.